

April 25, 2005

Samdech Krom Preach Norodom Ranariddh,
President of National Assembly,
Samdech Sothearos Street and corner St. 240,
Phnom Penh.

Dear Samdech Krom Preach Norodom Ranariddh,

Subject: Presentation of the Declaration of the Northeast Cambodia Fishery Forum

On behalf of the organizers of the Northeast Cambodia Fishery Forum, I am pleased to present you with Khmer and English copies of the Declaration of the Northeast Cambodia Fishery Forum.

This declaration is the outcome of the two-day fishery forum that took place in Stung Treng, Northeast Cambodia, from February 22-23, 2005. The forum was jointly organized by the Sesan Protection Network (SPN), Fisheries Action Coalition Team (FACT), Global Association for People and the Environment (GAPE), Culture and Environment Preservation Association (CEPA), Oxfam Community Aid Abroad (OCAA) and The NGO Forum on Cambodia (NGO Forum) in order to provide the opportunity for 180 village representatives from different areas of the Se San, Sre Pok, Se Kong, Tonle Sap Great Lake, and parts of the lower Mekong to join together with governmental officials, representatives of civil society, and other environmental and fisheries experts in order to share knowledge and experiences with regards to fishery and environmental issues in the lower Mekong basin.

The Declaration of the Northeast Cambodia Fishery Forum was written by the villagers themselves in order to voice their concerns and provide recommendations of the problems they face to the Mekong region governments and other relevant stakeholders who are concerned with development issues within the Mekong basin.

We hope that this Declaration will bring to your attention the important issues that need to be addressed, with the aspiration that an equitable and just solution will be provided to the people living along the lower Mekong basin.

For further information, please contact NGO Forum on Cambodia, Ms. Lam Saoleng by telephone 011 92 04 06 or 023 994 063 or email: saoleng@ngoforum.org.kh. Thank you for your valuable time and consideration.

Sincerely yours,

R. Peterson

Russell Peterson
Representative of the NGO Forum on Cambodia
Enclosed

**Declaration of the Northeast Cambodia Fishery Forum
Stung Treng, 22-23 February 2005**

We, the 180 representatives of riparian communities from different regions (the Sesan, Sre Pok and Se Kong Rivers as well as from the Tonle Sap Lake, the coastal areas and Upper Mekong region) from Cambodia, Laos, and Thailand came together on the 22-23 February 2005 to attend the NE Cambodia Fishery Forum in Stung Treng.

From the two-day forum, we collectively agree and acknowledge that the following problems exist:

- The hydrological regime of the Mekong River and its tributaries has seriously changed in terms of both water quality and water levels during the past few years. In particular, the development of hydropower dams has negatively impacted the agricultural production, fisheries and the livelihoods of the people living along these rivers.
- It has been noted that there has been a reduction in the quantity of fish and types of fish species in the Mekong Basin.
- The construction of hydropower dams has resulted in serious changes, and poses a continued threat to the ecology, cultures and customs of people living along rivers in the Mekong Basin.
- Fishery laws in Cambodia have not been effectively implemented to stop illegal fishing activities, which continue to occur through the use of illegal fishing gears.
- There have been conflicts between communities and the illegal fishers in Cambodia.
- Illegal fishing and the destruction of flooded forest areas have been continuing in Cambodia.
- The Mekong Basin is becoming increasingly poisoned and polluted.
- Rapid blasting for navigation routes in the upper Mekong Basin has seriously impacted the fishing and fish populations and water quality, and has caused riverbank erosion, and has negatively impacted riverside gardening along the Mekong River and its tributaries.

Recommendations and Requests:

We, therefore, would like to propose the following recommendations and requests for consideration by the Mekong region governments and international donor agencies concerned with development issues within the Mekong Basin:

- We request that the governments and relevant stakeholders should attentively consider our problems and help to produce solutions.
- We support policies and equitable cooperation among the Mekong countries through the promotion of people's participation in all the countries in the Mekong Basin.
- We do not need solutions that are not equitable and/or lack the participation and consultation of local communities whose socio-economic, environmental and cultural rights have been affected by development projects.
- We request that governments promote and support local networks and help increase solidarity with civil societies in the Mekong Basin.
- We request that the governments recognize the right of local communities to use and protect fish and other natural resources in a sustainable manner.
- We request to the governments and relevant stakeholders that they recognize the value of cultures, customs, identities and the ways of life of indigenous peoples.
- Natural resources in the Mekong Basin are part of the ecological systems of the region and belong to all peoples in the Mekong Basin; therefore no state or country along the river should have the sole authority to make decisions regarding development that may affect the ecosystem beyond its borders.
- The governments should promote the participation of people in the planning, policy development and decision-making processes of the region.
- The governments should establish a regional information and communications system, ensuring that the information is easily accessible for people living in the Mekong Basin.
- The international development agencies and relevant governments should be held accountable for past destructive development activities, ensuring that timely and equitable compensation is provided to all project affected peoples.

We, the participants of this forum, strongly hope that the Mekong Basin governments and other relevant agencies take into consideration all of the important points mentioned above.

សេចក្តីថ្លែងការណ៍នៃវេទនិកាជលជ័យភូមិភាគឥសាន្ត

នៅខេត្តស្ទឹងត្រែង ប្រទេសកម្ពុជា

នៅថ្ងៃទី ២២-២៣ ខែ កុម្ភៈ ២០០៥

យើងខ្ញុំទាំងអស់គ្នាជាតំណាងនៃសហគមន៍មកពីតំបន់ផ្សេងៗដូចជា៖ ខេត្តនៅជុំវិញ បឹងទន្លេសាប ឆ្នេរសមុទ្រ សេសាន ស្រែពក សេកុង មេគង្គលើនៃប្រទេសកម្ពុជា ថៃ និង ឡាវ បានមកជួបជុំគ្នាប្រមាណចំនួន ១៨០នាក់ នាថ្ងៃទី ២២-២៣ ខែ កុម្ភៈ ឆ្នាំ ២០០៥ ក្នុងវេទិកាជលជ័យតំបន់ភូមិភាគឥសាន្តនៃប្រទេសកម្ពុជាក្នុងខេត្តស្ទឹងត្រែង ។

យោលទៅលើលទ្ធផលនៃវេទិកាជលជ័យរយៈពេល២ថ្ងៃនេះ យើងបានឯកភាពគ្នា និងទទួលស្គាល់នូវបញ្ហា ដូចខាងក្រោម ៖

- របបទឹកក្នុងអាងទន្លេមេគង្គ ក៏ដូចជាដៃនៃទន្លេមេគង្គផ្សេងទៀតមានការប្រែប្រួលយ៉ាងខ្លាំង ទាំងគុណភាព និងកម្រិតទឹកឡើងចុះមិនទៀងទាត់ក្នុងប៉ុន្មាន ឆ្នាំចុងក្រោយនេះ ជាពិសេសដោយការអភិវឌ្ឍន៍ ទំនប់វារី អគ្គីសនីដែលធ្វើ អោយប៉ះពាល់ដល់ របរកសិកម្ម នេសាទ និងការរស់នៅរបស់ ប្រជាជននៅតាមដងទន្លេ ។
- មានការថយចុះ និងបាត់បង់នៃបរិមាណនិងពូជក្រីក្រក្នុងអាងទន្លេមេគង្គ ជាលំដាប់គួរអោយកត់សំគាល់ ។
- ការសាងសង់វារីអគ្គីសនី គឺជាការគំរាមគំហែងនិងមានការបំបែកបំប្លែងដល់ប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ី និងវប្បធម៌ ប្រពៃណីរបស់ប្រជាជនដែលរស់នៅតាមដងទន្លេ ។
- មានការប្រព្រឹត្តបទល្មើសនេសាទ និងការប្រើប្រាស់នូវឧបករណ៍ខុសច្បាប់ក្នុង ការធ្វើនេសាទ និងការ អនុវត្តន៍ច្បាប់ជលផលមិនទាន់មានប្រសិទ្ធភាព ។
- មានជំលោះជាច្រើនកើតឡើងនៅក្នុងសហគមន៍រវាងសហគមន៍និងសហគមន៍និងអ្នកប្រព្រឹត្តបទល្មើស ។
- បទល្មើសនេសាទ ការបំផ្លាញព្រៃឈើចម្រុះ និងធនធានធម្មជាតិ នៅតែកើតមានឡើងជាទៀត បន្តបន្ទាប់ ។
- មានជាតិពុលនិងភាពកខ្វក់នៃទឹកនៅក្នុងអាងទន្លេមេគង្គ ។
- ការបំបែកថ្នល់រាប់រយនាវាធ្វើអោយប៉ះពាល់ដល់ការនេសាទ គុណភាពទឹក បាក់ច្រាំង និងការ ដាំដំណាំតាមទន្លេមេគង្គ និងដៃទន្លេមួយចំនួនទៀត ។

អនុសាសន៍ទូទៅនៃអង្គការវេទនិកា:

យើងខ្ញុំសូមគោរពនិងស្នើឡើងចំពោះរដ្ឋាភិបាល ភ្នាក់ងារផ្តល់ជំនួយអន្តរជាតិ ដែលមានឥទ្ធិពលចំពោះកិច្ច អភិវឌ្ឍន៍ នៅក្នុងតំបន់មេគង្គដូចតទៅ ៖

- សូមស្នើអោយរដ្ឋាភិបាល និងស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ ផ្តោតការយកចិត្តទុកដាក់ និងជួយដោះស្រាយចំពោះបញ្ហា របស់យើងខ្ញុំ ។

- យើងខ្ញុំទាំងអស់គ្នាគាំទ្រចំពោះគោលការណ៍នៃកិច្ចសហប្រតិបត្តិការប្រកបដោយសមភាព និង ចីរភាព នៅក្នុងចំណោមប្រទេសដែលស្ថិតនៅតាមដងទន្លេ និងដៃទន្លេ ក្នុងអាងទន្លេមេគង្គ តាមរយៈការលើកកម្ពស់នៃការចូលរួមពីប្រជាជននៃ ប្រទេសទាំងអស់នោះ ។
- មិនត្រូវការចំពោះដំណោះស្រាយណាដែលគ្មានសមភាព គ្មានការចូលរួម គ្មានការពិគ្រោះយោបល់ ពីសហគមន៍ ចំពោះការអភិវឌ្ឍន៍ទាំងឡាយណាដែល ប៉ះពាល់ដល់បរិស្ថាន សេដ្ឋកិច្ច សង្គម វប្បធម៌ របស់សហគមន៍មូលដ្ឋាន ។
- សូមស្នើអោយរដ្ឋាភិបាលលើកកម្ពស់ និងគាំទ្របណ្តាញសហគមន៍មូលដ្ឋាន និងសាមគ្គីភាពរបស់ សង្គមស៊ីវិលនៅក្នុងអាងទន្លេមេគង្គ ។
- សូមស្នើអោយរដ្ឋាភិបាលទទួលស្គាល់នូវសិទ្ធិសេរីភាពរបស់សហគមន៍មូលដ្ឋាន ដើម្បីកំណត់លើការ ប្រើប្រាស់ធនធាននេសាទនិងធនធានធម្មជាតិផ្សេងទៀតប្រកបដោយនិរន្តរភាព ។
- សូមស្នើអោយរដ្ឋាភិបាល និងស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធគោរពនិងទទួលស្គាល់នូវតម្លៃ វប្បធម៌ ប្រពៃណី អត្តសញ្ញាណ និងរបៀបនៃការរស់នៅរបស់ជនជាតិដើម ភាគតិច ។
- ធនធានធម្មជាតិនៅក្នុងអាងទន្លេមេគង្គគឺជាផ្នែកមួយនៃប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ីដែលជាកម្មសិទ្ធិរបស់បណ្តាប្រទេសតាមដងទន្លេមេគង្គ ។ ដូច្នេះគ្មានរដ្ឋ ឬ ប្រទេស ណាមួយដែលស្ថិតនៅតាមដងទន្លេមានសិទ្ធិក្នុងការសំរេចដោយឯកតោភាគី ចំពោះការអភិវឌ្ឍន៍ដែលប៉ះពាល់ដល់ប្រព័ន្ធ បរិស្ថានអោយហួស ពីព្រំ ប្រទល់នៃប្រទេសរបស់ខ្លួននោះទេ ។
- រដ្ឋាភិបាលត្រូវតែលើកកម្ពស់នូវការចូលរួមរបស់ប្រជាជននៅក្នុងតំបន់ដែលទាក់ទងនិងការធ្វើផែនការគោលនយោបាយ រាល់ការអនុវត្ត តាមដាន និង ការវាយតម្លៃគំរោងព្រមទាំងការធ្វើសេចក្តីសំរេចចិត្តផ្សេងៗដែលពាក់ព័ន្ធនឹងគំរោងទាំងនេះ ។
- សូមអោយរដ្ឋាភិបាលបង្កើតប្រព័ន្ធចែកចាយព័ត៌មានគ្របដណ្តប់គ្រប់ទីកន្លែង ក្នុងតំបន់ដែលប្រជាជនអាចទទួលបាន ។
- ភ្នាក់ងារអភិវឌ្ឍន៍អន្តរជាតិ និងរដ្ឋាភិបាលពាក់ព័ន្ធត្រូវតែជាអ្នកទទួលខុសត្រូវ ចំពោះគំរោងអភិវឌ្ឍន៍ដែលបំផ្លិចបំផ្លាញកន្លងមកដោយធានាថា ការទូទាត់ សងដោយយុត្តិធម៌ និងទាន់ពេលវេលាត្រូវបានផ្តល់ជូនដល់ប្រជាជនដែល ទទួលផលប៉ះពាល់ជាអវិជ្ជមានដោយសារគំរោងអភិវឌ្ឍន៍នានា ។

យើងខ្ញុំទាំងអស់គ្នាដែលមានវត្តមាននៅក្នុងវេទិការនេះមានសេចក្តីសង្ឃឹមយ៉ាងមុតមាំថា រដ្ឋាភិបាលនិងភ្នាក់ងារផ្សេងៗដែលពាក់ព័ន្ធនឹងយកចិត្តទុកដាក់នូវចំណុចទាំង ឡាយដែលយើងខ្ញុំបានលើកឡើងខាងលើនេះ ។